

Primària

Llengua 5

Al teu costat

Programació

Unitat 1

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Els seus amics li deien Pi

Descripció de la unitat

El text narratiu inicial ens farà de suport per a presentar alguns dels continguts que treballarem al llarg de la unitat.

Aprofundirem el coneixement que té l'alumnat del diccionari: identificarem les entrades, les abreviatures i les paraules guia que hi apareixen.

Analitzarem diverses situacions comunicatives per tal de distingir entre comunicació verbal o no verbal, així com els elements de la comunicació. Relacionats amb aquests continguts reflexionarem sobre l'ús que fem de la llengua oral i de l'escrita i sobre la necessitat de fer-ho d'una manera correcta.

Reforçarem el concepte de diftong i hiat per a preparar el treball d'accentuació que trobarem en les unitats següents.

Calcularem la velocitat lectora en veu alta i, arran d'aquest treball, farem diverses activitats per a millorar la lectura a fi de corregir errades de pronúncia, entonació i ritme.

Finalment, iniciarem els continguts literaris remuntant-nos als primers autors en la nostra llengua i mostrant la importància del segle d'or valencià i els autors més representatius d'aquesta època.

Arran del contingut de la lectura inicial, en la Tasca, estudiarem un fullet d'oferta esportiva que ens servirà per a establir una conversa sobre el paper que juga l'esport en una vida saludable.

Temporització:

Setembre:

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Identificar les entrades, les abreviatures i les paraules guia en el diccionari.
- Reconéixer els elements de la comunicació i distingir entre comunicació verbal i no verbal.
- Identificar diftongs i hiats.
- Descobrir la importància de la lectura i la capacitat lectora pròpia.
- Conéixer els primers autors en la nostra llengua.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de la funció dels diccionaris. • Ús del diccionari com a eina per al treball d'aula. • Coneixement de la forma i el contingut de les entrades del diccionari. • Identificació dels elements de la comunicació: emissor, receptor, missatge, codi i canal. • Diferenciació entre diversos tipus de comunicació (verbal, oral i escrita, i no verbal). • Reconeixement de diftongs i de hiats. • Separació sil·làbica de les paraules que porten diftong o hiat. • Càlcul de la velocitat lectora en veu alta. • Aplicació d'estratègies per a millorar la capacitat lectora. • Coneixement dels primers autors de la literatura en la nostra llengua. • Foment de l'interès per la lectura de textos literaris. • Treball sobre el nom i les característiques de diversos esports. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Identificar la informació que proporciona el diccionari.	3.1. Identifica les entrades d'un diccionari i el significat de les abreviatures que hi apareixen. 3.2. Localitza els diferents significats d'una paraula i les paraules guia. 3.3. Sap buscar el significat d'una paraula en el diccionari.
	4. Distingir els tipus de comunicació i els elements que intervenen en una situació de comunicació.	4.1. Identifica els elements d'una situació de comunicació: emissor, receptor, missatge, codi i canal. 4.2. Diferencia entre comunicació verbal (oral i escrita) i no verbal.
	5. Separar les síl·labes d'una paraula amb diftong o amb hiat.	5.1. Identifica els grup de vocals que formen diftong. 5.2. Localitza diftongs i hiats en paraules donades. 5.3. Separa les síl·labes de les paraules segons que tinguen diftong o hiat.
	6. Calcular la velocitat lectora en veu alta.	6.1. Calcula la velocitat lectora en veu alta seguint les indicacions donades.
	7. Descobrir els orígens de la nostra literatura.	7.1. Identifica alguns autors de l'inici de la nostra literatura. 7.2. Llig textos d'aquests autors.

<ul style="list-style-type: none"> • Realització de dictats. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	8. Conèixer i fer servir el diccionari.	8.1. Troba el significat de paraules en el diccionari. 8.2. Coneix l'estructura d'una pàgina de diccionari.
	9. Identificar diversos esports i les característiques pròpies.	9.1. Coneix les característiques pròpies de cada esport.
	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> Proposta de textos del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Identifica les entrades d'un diccionari i el significat de les abreviatures que hi apareixen.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç dels RF.
3.2. Localitza els diferents significats d'una paraula i les paraules guia.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç dels RF.
3.3. Sap buscar el significat d'una paraula en el diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica els elements d'una situació de comunicació: emissor, receptor, missatge, codi i canal.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa d'ampliació dels RF.
4.2. Diferencia entre comunicació verbal (oral i escrita) i no verbal.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Activitats de reforç de la PD. Fitxa d'ampliació dels RF.

5.1. Identifica els grup de vocals que formen diftong.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
5.2. Localitza diftongs i hiats en paraules donades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.3. Separa les síl·labes de les paraules segons que tinguen diftong o hiat.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.1. Calcula la velocitat lectora en veu alta seguint les indicacions donades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.1. Identifica alguns autors de l'inici de la nostra literatura.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.2. Llig textos d'aquests autors.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Troba el significat de paraules en el diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.2. Coneix l'estructura d'una pàgina de diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Coneix les característiques pròpies de cada esport.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen els aplecs vocàlics: diftongs i hiats. Utilitza el diccionari com a eina de consulta.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Participa en les activitats orals vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirir i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Redacta textos escrits i orals amb finalitats comunicatives diverses. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	Valora la utilitat del llenguatge icònic.	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.
	<i>Pla lector: Divertir-se amb la lectura.</i>	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar els coneixements sobre el funcionament dels objectes i dels aparells per tal de solucionar problemes i comprendre el que ocorre al nostre voltant.	Usa l'ordre alfabètic per a localitzar una entrada en el diccionari. Localitza els diferents significats d'una paraula en el diccionari.
	Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.	Compta síl·labes de paraules donades.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.

	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Comprén el missatge que transmeten icones diverses.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Busca informació en diferents fonts sobre els esports. És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Logicomatemàtica.</i> Ordena seqüències: l'alfabet. <i>Lingüística.</i> Interpreta informació visual; escolta i comprén produccions orals. <i>Intrapersonal.</i> Es planteja metes ajustades a les habilitats i els desavantatges personals. Mostra autonomia per a espavilar-se en la millora de la velocitat lectora.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Concebre i actuar conforme a una escala de valors pròpia.	Coneix, valora i respecta els valors de competitivitat saludable que fomenta la pràctica esportiva. Coneix obres i autors de la història literària en la nostra llengua.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És puntual i respecta les normes de l'escola en relació a l'hora d'entrada a classe, el temps de l'esplai, etc. S'organitza en les tasques que es proposen a l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig diferents textos literaris. Valora i identifica els textos literaris i els primers autors en la nostra llengua.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Lectura i Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: El diccionari

- Introduïm el concepte d'ordenació alfabètica i expliquem la funció i l'estructura del diccionari amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç dels RF.

Tasca 3: La comunicació

- Introduïm el concepte de comunicació i els elements que hi intervenen amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: Diftongs i hiats

- Introduïm el concepte de diftong i de hiat amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: Llegim

- Reflexionem sobre la utilitat de la lectura i la qualitat de la nostra comprensió lectora amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 6: El naixement de la nostra literatura

- Introduïm els primers escriptors en la nostra llengua amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.

- Completeu amb les activitats de la PD.

Tasca 7: Tasca. Oferta esportiva

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completeu amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completeu amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Xavier Mínguez. *Els seus amics li deien Pi*. Ed. Bromera.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?